

Agendapunt

voor de vergadering van het algemeen bestuur RUD Drenthe

12 februari 2024

Datum: 29 januari 2024
Opsteller: M. van den Berg

M. Heidekamp-Prins, directeur RUD Drenthe

Openbaar: ja

Advies eigenarenoverleg 19 december:

Het eigenarenoverleg heeft kennisgenomen van het plan van aanpak. Het advies is om bij de uitwerking geen koppeling te maken met de contourennota financieringssysteem omdat dit proces zich nog in een conceptfase bevindt en een ander onderwerp betreft.

Onderwerp Plan van aanpak robuustheidscriteria Omgevingsdiensten

Gevraagd besluit:

1. Kennis te nemen van de beoordeling van de zelftoets robuuste omgevingsdienst door het Ministerie van I & W.
2. Het plan van aanpak, gericht om per 1 april 2026 te voldoen aan de robuustheidscriteria, nog te wijzigen op basis van de checklist en de opmerkingen uit de vergadering.
3. Het plan van aanpak, na definitieve vaststelling in de DB-vergadering van 18 maart, toe te zenden aan het Ministerie van I & W.

Inleiding

Vanuit het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel (IBP VTH) zijn robuustheidscriteria opgesteld, waaraan Omgevingsdiensten moeten (gaan) voldoen. Eind september is hiervoor een zelftoets vastgesteld en ingediend bij het ministerie. Het Ministerie van I & W heeft onlangs via een brief haar beoordeling van de zelftoets gegeven. Verzocht wordt om op een 6-tal punten duidelijkheid te geven. Deze 6 punten leiden tot een verbeterde motivatie, niet tot een andere uitkomst.

Daarbij wordt benadrukt dat het voldoen aan de randvoorwaarden en KPI's niet het einddoel is. Het voldoen aan de ondergrens betekent niet automatisch dat een omgevingsdienst robuust is. Marginaal robuuste diensten wordt als onwenselijk gezien vanwege de verwachte toenemende complexiteit in het VTH-stelsel. Nadrukkelijk wordt daarom aan omgevingsdiensten verzocht om bij de uitwerking ook het gesprek te voeren over een optimale schaalgrootte (met andere diensten).

Voor 1 april dient een plan van aanpak te worden ingediend bij het ministerie. In dit plan wordt ernaar toegewerkt om per 1 april 2026 zelfstandig te voldoen aan alle robuustheidscriteria.

Motivatie

1.1 Geen enkele omgevingsdienst is op dit moment robuust, grote verschillen zichtbaar
In de brief van de staatssecretaris n.a.v. de beoordeling van de zelftoetsen blijkt dat geen enkele omgevingsdienst op dit moment robuust is. Dit bleek uit onvoldoende onderbouwing of zelfs het ontbreken van antwoorden. Wel zijn er grote verschillen. Een aantal diensten kan naar verwachting op korte termijn voldoen. Een grote groep moet inzet plegen om robuust te worden, ook zijn er diverse diensten die niet kunnen voldoen aan de criteria. Aan deze laatste groep wordt een oproep gedaan om het gesprek aan te gaan over de optimale schaalgrootte.

Afsluitend wordt in de brief de oproep gedaan om bij de uitwerking van het plan van aanpak, het gesprek over een optimale schaalgrootte – mogelijk te bereiken door fusie of opsplitsing - te voeren met de omliggende omgevingsdiensten.

1.2 Verzocht wordt om op onderdelen een verbeterde onderbouwing op te nemen

Op basis van de zelftoets komt de staatssecretaris tot de conclusie dat de RUD Drenthe, zoals bekend, op dit moment niet voldoet aan alle robuustheidscriteria. In de brief wordt verzocht om in ieder geval de volgende punten nader te onderbouwen in het plan van aanpak:

- Op de vraag of zelfstandig wordt voldaan aan de minimale normen voor robuustheid is zowel “ja” als “nee” ingevuld. Hier hoort “nee” te staan omdat niet aan alle criteria wordt voldaan.
- Het antwoord op vraag 7 over kwaliteitscriteria is niet duidelijk. Een uitgebreidere onderbouwing is opgenomen in het plan van aanpak.
- Specificeer waarom er geen mogelijkheid is voor uitbreiding met niet-milieu gerelateerde plustaken voor efficiënter werken. Dit wordt toegelicht in het plan van aanpak.
- Onderbouw waarom milieu plustaken niet individueel teruggenomen kunnen worden. Dit is van belang om te kunnen voldoen aan de begrotingsnorm van € 16,5 miljoen. In het plan van aanpak wordt verduidelijkt dat de GR-RUD Drenthe de verplichte inbreng van alle milieutaken regelt. Alleen facultatieve taken die daarboven worden afgenomen kunnen individueel door deelnemers worden beëindigd.
- Geef het weerstandsratio aan, deze ontbreekt.
- Afsluitend wordt verzocht om de vragen te beantwoorden over de vraag of er mogelijkheden zijn voor fusies met omliggende diensten, of hier gesprekken over worden gevoerd en of na fusie wel wordt voldaan aan de robuustheidscriteria.

De genoemde aandachtspunten zijn, voorzien van een verbeterde motivatie, verwerkt in het plan van aanpak.

1.3 Checklist voor gedetailleerde uitwerking en aanbod voor ondersteuning

De werkgroep IBP VTH heeft een checklist opgesteld t.b.v. de verdere uitwerking. Verwacht wordt dat het plan van aanpak een onderbouwing geeft van alle antwoorden, een omschrijving van de acties en een uitgebreide tijdsplanning per kwartaal bevat met tussen- en eindproducten. De checklist is nog niet volledig verwerkt in het plan van aanpak. Deze verrijking met informatie vindt de komende periode plaats.

Vanuit het ministerie wordt ondersteuning aangeboden voor het proces van vorming van robuuste omgevingsdiensten. Hiervoor worden in het eerste kwartaal gesprekken gevoerd met alle diensten. Hierbij zou bijvoorbeeld ook de voorzitter of een DB-lid kunnen aanschuiven.

2.1 Het (aan te passen) plan van aanpak richt zich op voldoen aan criteria per 2026

Omgevingsdiensten hebben tot 1 april 2026 de tijd om te voldoen aan de criteria. Het plan van aanpak is erop gericht om per 2026 hieraan te voldoen. Het plan beschrijft de verbeteracties die nodig zijn. Het plan van aanpak wordt nog voorzien van extra informatie door toetsing van het verbeterplan aan de checklist. Deze verrijking vindt plaats na de vergadering van het algemeen bestuur. Vaststelling vindt vervolgens plaats in de DB-vergadering van 18 maart zodat het plan van aanpak voor 1 april kan worden verzonden aan het ministerie. Op 8 april wordt de definitieve versie geagendeerd voor de AB-vergadering.

	<p><i>2.2 De volgende onderwerpen hebben aandacht nodig</i> Het plan van aanpak bevat de volgende verbeterpunten om te voldoen aan de criteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Aantoonbaar voldoen aan de kwaliteitscriteria, het verbetertraject loopt. – Opstellen meerjarig opleidingsprogramma – Opstellen meerjarige (innovatie)agenda – Opstellen BI-strategie (de formatie die zich met business intelligence bezig houdt is op niveau) – Het borgen van voldoende ontwikkelbudget, mede door her(labeling) – Het borgen een weerstandratio van 0,8 in begrotingen – Het borgen van voldoende opleidingsbudget op structurele basis (incidenteel voldoet) <p><i>2.3 Een fusie om te voldoen aan robuustheidscriteria is niet aan de orde</i> Zoals uit het verbeterplan blijkt voldoet de RUD Drenthe op onderdelen niet aan de robuustheidscriteria. Dit zijn onderwerpen waar zelfstandig aan te voldoen is, zonder dat dit onevenredige financiële inspanningen vraagt. Vanwege deze reden was in de zelftoets aangegeven dat het voeren van fusiegesprekken niet van toepassing is. In het plan van aanpak worden deze vragen opnieuw beantwoord, echter nu met uitgebreidere motivering hiervoor. De samenwerking die plaatsvindt binnen de noordelijke diensten staat hier los van. Deze samenwerking draagt wel bij aan het worden van een efficiënte en robuuste omgevingsdienst.</p> <p><i>2.4 Betrekken contourennota financieringssystematiek nog niet mogelijk</i> Het dagelijks bestuur heeft verzocht om bij de uitwerking van het plan van aanpak de contourennota financieringssystematiek te betrekken. Het eerste concept van deze nota geeft eerste beelden over verschillende mogelijkheden waarop diensten worden gefinancierd. In de nota worden nog geen handreikingen gedaan die bruikbaar zijn voor de uitwerking in het plan van aanpak. Het eigenarenoverleg adviseert daarom om deze koppeling los te laten.</p> <p><i>2.5 Het algemeen bestuur dient het plan van aanpak vast te stellen</i> Verzocht wordt om het plan van aanpak vast te laten stellen door het algemeen bestuur. Eventuele laatste aanpassingen kunnen (in opdracht van het AB) nog worden behandeld in de DB-vergadering van 18 maart. Na vaststelling van het plan wordt deze aangeboden aan de staatsecretaris (zie ook argument 2.1).</p>
Bijlagen	<ul style="list-style-type: none"> – Inge vulde rapportage robuustheidscriteria – Brief staatsecretaris beoordeling zelftoets robuuste Omgevingsdiensten – Concept-Plan van aanpak – Checklist plan van aanpak
Communicatie	

Besluit: